

6 BEDRIJFSVOERING

Bij Avans werken we aan efficiënte en waar mogelijk een circulaire bedrijfsvoering om ons onderwijs en onderzoek zo optimaal mogelijk te ondersteunen. Belangrijke ambities daarbij zijn goede informatievoorziening en aandacht voor digitale transformatie en duurzaamheid.

HERZIENING MISSION ZERO

Avans heeft als doel om in 2030 een volledig circulaire bedrijfsvoering te hebben. Om dat te realiseren stelden we ons plan Mission Zero op. Daarin focussen we op de onderwerpen: vervoer, huisvesting, afval, hardware en apparatuur, gebouwinrichting, kantoorartikelen, catering, energie en duurzaam inkopen. In 2022 herschreven we de beleidsdoelstellingen op de diverse thema's. In 2023 voegen we een tiende thema toe: biodiversiteit.

Binnen het thema vervoer ontwikkelden we een visie om in 2030 de CO₂-uitstoot van de medewerkers (55%) en studentenmobiliteit (50%) te verminderen. Om dit te bereiken stimuleren we gezond en duurzaam, reisgedrag als lopen, fietsen, openbaar vervoer, elektrisch deelvervoer of ridesharing. Ook bieden we elektrisch vervoer voor medewerkers en studenten aan.

Mobility as a service

Eveneens binnen het thema vervoer werkte Avans aan Mobility as a Service (MaaS), waarbij verschillende duurzame mobiliteitsvormen onder één platform vallen. In 2023 zetten we hiervoor aanbestedingen uit. Uiteindelijk moet het mogelijk zijn om via dit platform verschillende duurzame vervoersmiddelen te boeken zoals treinen, elektrische fietsen en auto's en gezamenlijk te reizen (ridesharing). Als een student of medewerker voor Avansgerelateerde activiteiten een reis wil boeken, kan dit dus via dit platform.

Mobiliteitshub Den Bosch

Avans werkte in co-creatie met de omgeving en bedrijven uit Den Bosch aan de ontwikkeling van een mobiliteitshub vlakbij St. Joost School of Art & Design. Hier ontwikkelen we samen ruimte voor elektrische deelauto's, inclusief laadpalen, elektrische deelfietsen en scooters. De energieprijzen zijn hoog, dus kijken we ook naar mogelijkheden om de laadvoorzieningen bij de hub volledig duurzaam te maken door zonnepanelen. Daarnaast onderzoeken we hoe we dit initiatief Avansbreed kunnen inzetten, in samenwerking met andere partijen.

BIODIVERSITEIT

Vanaf begin 2022 werkte Avans samen met 2 groenaanemers. Duurzaamheid was bij de aanbesteding een belangrijk punt, omdat we zoveel mogelijk stappen willen zetten naar een groenere en gezondere leefomgeving. De groene buitenterreinen van Avans gaan veranderen. Er zijn verschillende 'kanslocaties' in kaart gebracht om de biodiversiteit op de buitenterreinen te vergroten. Hierbij enkele voorbeelden:

- bladeren laten liggen voor gezonde bodem en vitale planten
- ecologisch maaien
- minder verharding, meer groen
- gazon omvormen naar kruidenrijk gras
- planten van vlinderstruiken
- planten van bosplanten, die bestaan uit verschillende inheemse soorten.

Avans kreeg 47 meerstammige bomen geschenken die eigenlijk bestemd waren voor Rusland. Door de oorlog in Oekraïne ging die levering niet door. Daarom zijn de 38 platanen en 9 essen geplant op 4 locaties van Avans.

DUURZAAM INKOPEN

In het voorjaar van 2022 plaatsten de eerste partners van Avans hun handtekening onder de nieuwe Gedragscode Duurzaamheid. De code is opgesteld om ervoor te zorgen dat leveranciers zich houden aan de duurzaamheidsstandaarden van Avans. Met deze gedragscode tonen we samen met onze partners dat we onze duurzaamheidsambities willen realiseren. De code kijkt daarom niet alleen naar de ambities van Avans, maar ook naar die van leveranciers of partners, en naar welke rol wij daarin kunnen spelen. De gedragscode geeft verder een opening om met elkaar het gesprek aan te gaan en buiten de kaders actief aan de slag te gaan met gezamenlijke thema's.

Duurzaamheid in aanbestedingen

Om de vergroeningstrend voort te zetten, legde Avans bij Europese aanbestedingen meer nadruk op criteria voor maatschappelijk verantwoord inkopen. Inschrijvers moeten een ontwikkelplan indienen dat bij uitvoering leidt tot een zo circulair mogelijke omgang met grondstoffen gedurende de looptijd van het contract. In het plan beschrijft de inschrijver de strategieën van de R-ladder, zoals refuse, re-use, re-think, reduce, recycle en recover. Ook komt het identificeren en benoemen van nog niet-circulaire aspecten van de keten aan bod, net als de maatregelen die samenwerkingspartners nog kunnen nemen om circulariteit te vergroten.

Hieronder enkele voorbeelden van duurzaam inkopen:

- Meubilair: we streven ernaar om onze gebouwen zo duurzaam mogelijk in te richten. Hiervoor kopen we daar waar mogelijk hergebruikt meubilair in. Als er nieuw meubilair moet worden ingekocht, kiezen we voor duurzame opties. Zo koopt Avans cradle-to-cradle thuiswerkplekken in die bestaan uit hergebruikt (gerevitaliseerd) meubilair. Daarnaast zorgen we dat afgeschreven meubilair een tweede leven krijgt via een kantoormeubelenleverancier of door donaties. In 2022 doneerden we bijvoorbeeld tafels en stoelen aan de Opvang Koepel in Breda, waar Engelse les wordt gegeven aan vluchtelingen.
- Catering: zoals in de gedragscode staat, richt Avans zich op duurzame samenwerkingen en duurzame inkoop zonder verlies van biodiversiteit. Zo werkt Avans onder andere samen met:
 - *Local2Local*, dat een lokaal biologisch assortiment biedt tegen een eerlijke prijs.
 - *The Farm Kitchen*, dat seizoensgebonden producten biedt van Nederlandse landbouwgrond die regeneratief verbouwd zijn.
 - *De Vegetarische Slager en Sparc Kitchen*, bij wie we vleesvervangers kopen.
 - *Vegan Foodservice*, een volledig plantaardige groothandel waarbij een aanzienlijk deel van het assortiment biologisch is. Een deel van de opbrengst van elke Avans-bestelling gaat naar *Trees for All*.
 - *Aanbieders die het 'On the way to PlanetProof'-keurmerk voeren, zoals Friesland Campina, Danone en De Zuivelhoeve. Dit vanwege het feit dat we veel waarde hechten aan dierenwelzijn.*
 - *Koffieleverancier MAAS, die fairtrade en biologische koffiebonen levert. De CO2-uitstoot*

compenseert Avans via het klimaatproject van Fair Climate Fund 'cookstoves voor koffieboeren' in Ethiopië en herbebossingsprojecten.

- *De Smaackmakers, die in 2022 workshops organiseerden voor de cateringmedewerkers om het voedselpatroon van Avansstudenten en -medewerkers te verduurzamen. Focus lag daarbij op de transitie naar een meer plantaardig en minder dierlijk voedselpatroon.*
- Kantoorartikelen: we kochten in 2022 5% meer groene alternatieven in.

BOUWEN IN ONZEKERE TIJDEN

In 2022 beleefde de bouwmarkt wereldwijd onzekere tijden, waardoor prijsstijgingen volgden voor grondstoffen, bouwmaterialen, gas, energie en arbeid. Dit gold ook voor gebouwinstallaties, meubilair en AV-middelen. We werden geconfronteerd met problemen bij de levering van materialen en onderdelen, vertraagde vergunningen en het landelijk stikstofprobleem. Bovendien was er in de bouwsector een tekort aan arbeidskrachten. Dit leidde tot een heroriëntatie bij 3 grote bouwprojecten: de verbouwing van de Hogeschoollaan en OpenX in Breda, de verbouwing van het EKP-gebouw aan de Parallelweg en de nieuwbouw aan de Onderwijsboulevard 256 in Den Bosch. Om de risico's te beheersen besloot het College van Bestuur (CvB) in het najaar van 2022 om de projecten uit Ambitie 2025 na elkaar uit te voeren in plaats van tegelijkertijd. Door het na elkaar aan te besteden en de resultaten mee te laten wegen bij volgende beslissingen, blijven de financiële consequenties overzichtelijk. Het uitstellen van de bouwprojecten had echter wel gevolgen voor de herclustering. Dit is opgevangen door interne verhuizingen mogelijk te maken.

Duurzaam bouwen

Bij de verbouwingen staat duurzaamheid hoog in het vaandel. Om die duurzaamheid te vergroten, houden we ons aan de BENG-eisen (Bijna Energie Neutraal). Daarnaast vroegen we subsidies aan om onze gebouwen nog duurzamer te maken en voeren we nog andere duurzaamheidsinitiatieven uit. We plaatsen bijvoorbeeld zoveel mogelijk zonnepanelen. Bij interne verbouwingen probeert Avans waar het kan bouwmaterialen, zoals plafondplaten te hergebruiken. Zo voorkomen we nieuwe aankopen.

OpenX

In Breda vormt OpenX aan de Hogeschoollaan straks een knooppunt waar Avans onderwijs, onderzoek en ondernemerschap met elkaar kan verbinden, zowel

binnen als buiten de hogeschool. OpenX biedt ruimte voor studenten, [interdisciplinaire onderwijsmodulen](#), het Avans Ondernemers Centrum (AOC), het Leer- en Innovatiecentrum (LIC), Avans Innovative Studio (AIS), de Centres of Expertise (CoE's), de International community en de opleidingen Ondernemerschap & Retail Management en International Business. Daarnaast komen er veel studie-, werk- en ontmoetingsplekken en ruimtes voor grote en kleinere evenementen. Ook komt er een makers-lab met een Virtual Realitygedeelte, een koffiebar en een foodcourt waar je gezellig iets kunt eten. En niet te vergeten 5 themakamers, speciaal om het interdisciplinair denken en werken te bevorderen in verbinding met de Sustainable Development Goals (SDG's).

Hybride werken en leren

We onderzoeken hoe we een omgeving kunnen bieden waarin onderzoek, onderwijs en het werkveld samenkomen. Door de corona-epidemie heeft hybride werken een boost gekregen. Avans-medewerkers werken minder op locatie, wat consequenties heeft voor de gebouwen en de inrichting ervan. Binnen Avans maken we gebruik van de slimme smart building-technologie om meer data te verzamelen over de bezetting van een gebouw, zodat er beter gestuurd en gericht kan worden.

zonnepanelen op
5 panden
leverden
907.184 kWh

energie- verbruik

9.335.452 kWh elektriciteit

484.238 m³ gas

10.734 GJ stadsverwarming

ENERGIE

Avans wil voldoen aan de afspraken uit het Parijsakkoord. Dat betekent dat we in 2030 energieneutraal willen zijn. De afspraken vormden de maatstaf bij de herziening van de beleidsdoelstellingen in ons plan Mission Zero, waarmee we dit hoofdstuk begonnen.

Energie-inkoop en -gebruik

De energie die we inkopen komt aantoonbaar voor 100% van duurzame bronnen. Bovendien wekken we zelf energie op. 3 locaties hebben een WarmteKoude-Opslag, met een warmtepomp die de warmte zelf opwekt. Waar mogelijk zijn onze panden aangesloten op de stadsverwarming en liggen onze daken vol met zonnepanelen.

In 2022 gebruikte Avans in totaal 484.238 m³ aan gas. Dat is 13% minder dan in 2021, toen we 561.336 m³ verbruikten. Het is meer dan de 367.121 m³ in coronajaar 2020 maar toen hadden we de locatie aan de Beverweg 4 in Breda nog niet. Het elektriciteitsgebruik bedroeg in totaal 9.335.452 kWh in 2022. Dat is meer ten opzichte van 2021, toen we 8.788.647 kWh verbruikten. In 2020 bedroeg het elektriciteitsgebruik 7.935.476 kWh.

4 panden in Breda en 1 in Tilburg maken gebruik van stadsverwarming. Dat gebruik was in 2022 10.734 GJ, tegen 15.209 GJ in 2021. In 2020 bedroeg het stadsverwarmingverbruik 12.258 GJ. Op 5 panden

heeft Avans zonnepanelen liggen. De Onderwijsboulevard 215 in Den Bosch, de Beukenlaan 1, de Hogeschoollaan 1 en de 2 panden aan de Lovensdijkstraat (61 en 63) in Breda. De opbrengst daarvan bedroeg 907.184 kWh in 2022. Dat was aanzienlijk hoger dan in 2021 (382.031 kWh) en in 2020 (424.196). Volgens de Koninklijke Nederlandse Meteorologische Instelling (KNMI) was 2022 het zonnigste jaar sinds het begin van de waarnemingen. Het landelijk gemiddeld aantal zonuren kwam uit op 2.233 uur. Dit is bijna twee keer zo veel is als het normale aantal zonuren van 1.174 uur per jaar.

We verminderen ons energieverbruik op de volgende 3 manieren:

1. Minimaliseren van energiegebruik: Avans bracht in 2022 een nieuwe digital twin online, locatie Hogeschoollaan in Breda. Met hulp van dit slimme systeem optimaliseren we ons energieverbruik. Verder kan de digital twin aan de hand van het weerbericht voorspellen hoeveel energie er nodig zal zijn om het pand voldoende te koelen of te verwarmen. In 2023 maken we de eerste resultaten op het gebied van energiereductie bekend.
2. Maximaal gebruik van duurzame energiebronnen: in 2022 maakte Avans weer optimaal gebruik van duurzame energiebronnen. Met de WKO-installaties op de Hogeschoollaan in Breda en de Cobbenhagenlaan in Tilburg behaalden we uitstekende resultaten. Deze installaties maken gebruik van kou en warmte uit de grond. Een 100% duurzame energiebron, letterlijk uit eigen bodem. Momenteel maakt Avans in Breda (met uitzondering van Hogeschoollaan) gebruik van stadsverwarming. We onderzoeken of er een WKO-installatie kan worden gebouwd in Breda, zodat Avans daar afscheid van kan nemen.
3. Fossiele brandstoffen efficiënt gebruiken: in het najaar van 2022 besloot Avans om het advies op te volgen uit de energiebesparingscampagne 'Zet ook de knop om'. De thermostaat werd in de eigen gebouwen op 19 graden gezet. Het doel hiervan is om bij te dragen aan een beter klimaat, minder afhankelijk te zijn van Russisch gas en te zorgen voor een minder hoge energierekening. Hoewel de resultaten pas in het voorjaar van 2023 bekend zullen zijn, zijn de verbruiken al zichtbaar afgenomen.

We willen op de lange termijn het energieverbruik verder reduceren en zo veel mogelijk gebouwen op

een duurzame manier verwarmen en koelen, indien mogelijk zonder gebruik van gas. De nieuwbouwlocatie in 's-Hertogenbosch zal straks bijvoorbeeld duurzaam worden verwarmd. Daarnaast kunnen we met hulp van ons meerjarenplan de juiste strategische keuzes maken over investeringen in de panden die nodig zijn om de doelen uit het Klimaatakkoord van Parijs uit 2015 te behalen. 2023 zal in het teken staan van voorbereidingen om in 2024 alleen nog maar groene energie te gebruiken.

DUURZAAMHEIDSINITIATIEVEN

Na 2 moeilijke jaren als gevolg van de coronapandemie, kon de catering in de Avansgebouwen vóór de zomer weer volledig open.

De prijsinflatie is ook hier duidelijk merkbaar. Ondanks het feit dat veel voedingsmiddelen stijgen in prijs, streeft Avans ernaar om haar aanbod betaalbaar te houden. Daarnaast gebruiken we prijsdifferentiatie en bewustzijnsacties om de verkoop van gezonde en vega(n) items te stimuleren.

Avans besteedt steeds meer aandacht aan de Avans 'foodprint'. We doen er alles aan om bij te dragen aan een betere wereld en om het welzijn te verbeteren van mens, planeet en dier. Ons doel is om in 2030 alle cateringproducten en diensten klimaatpositief te laten zijn.

Enkele voorbeelden van de duurzaamheidsinitiatieven:

- Dishdashboard: in 2022 werd de Dishboardrapportage van onze huiscateraar verder ontwikkeld. Hierdoor kregen we een beter inzicht hoe we een verantwoord assortiment inkopen met meer gecertificeerde producten, minder vlees/vis en meer vega(n) ingrediënten. De sturingsdata leveren meer gegevens op, waardoor Avans de voortgang beter kan meten. Ook krijgen we een beter beeld over onze CO₂-footprint.
- Voedselverspilling: alle horecapunten binnen Avans focussen op het verminderen van grondstof- en voedselverspilling. Ons doel is om voedselverspilling te verminderen met 50% in 2030, gebaseerd op de nulmeting die in 2023 wordt uitgevoerd. Om dit te bereiken namen we de volgende maatregelen:
 - *Verkoop van restanten: cateraars geven op alle locaties dagelijks tegen sluitingstijd korting op*

de producten die de THH-datum hebben bereikt en/of die dag niet zijn verkocht.

- *Gebruik van restanten: restanten worden gebruikt om 'Verspillingssoep', koeken en bananenbrood te maken.*
- *Bewustwording voedselverspilling: medewerkers die te veel bestellen uit de banquetingmap en bij events krijgen dit achteraf door als aandachtspunt.*
- Waterpunten: samen met Brabant Water hebben we in 2022 watertappunten geplaatst in diverse Avansgebouwen om het gebruik van eigen waterflessen te stimuleren.

GEZONDHEID, WELZIJN EN INCLUSIE

Avans blijft zich bewust van de impact die we hebben op de gezondheid en het welzijn van studenten en medewerkers. Daarom zet Avans zich in voor een gezonde eet- en werkomgeving. We verstrekken duurzaamheids- en gezondheidsinformatie over de voedingsproducten en gaan in gesprek met studenten en medewerkers over hun voorkeur wat betreft eten, bijvoorbeeld als het gaat om internationale en vega(n) gerechten. In 2022 organiseerden we fruitdeelacties met als doel het bevorderen van vitaliteit, zoals op de dag van de Duurzaamheid, de Nationale Groente- en Fruitdag en op de Wereldfietsdag.

**371.963
kg afval**
60% hergebruikt
als grondstof

Sanitair

In 2022 startten we een pilot met genderneutrale toiletten, geïnitieerd door tweedejaarsstudent Social Work, Max Kleinherenbrink. Daarnaast loopt er een pilot om maandverband of tampons gratis ter beschikking te stellen voor wie het onverwachts nodig heeft.

AFVAL

In 2022 behaalden we helaas niet de doelstelling om het restafval te reduceren. Het restafvalpercentage is verhoogd van 38% naar 39%, een stijging van 1%. Dit komt door de hogere gebouwbezetting en de grote hoeveelheid projectmatig afval door verhuizingen en opruiming. We verhogen onze grondstoffefficiency door:

- Het stimuleren van bring your own; het gebouw aan het Stationsplein in Den Bosch is sinds begin 2023 wegwerpbeker-vrij
- Een uitbreiding van het digitaal toetsen
- Meer inzicht in welke verpakkingsmaterialen omgezet moeten worden naar een duurzamere variant
- Samenwerkingen met WWF en Plastic Soup om de impact van het gebruik van eenmalig plastic in de keten te verminderen
- De inzet van osmosewater, waardoor minder schoonmaakmiddel nodig is.
- Het gebruik van de 'Bubbleflush' bij het ontkalken van toiletputten, waardoor we minder chemische producten hoeven te gebruiken
- Het inzetten van 'ambassadeurs' onder de medewerkers, die voorbeeldgedrag tonen en ervoor zorgen dat medewerkers elkaar aanspreken als het gaat om verantwoordelijk omgaan met afval.

Daarnaast draagt de ontwikkeling van meer herbruikbare materialen bij aan de afname van het restafval, ondersteund door regelgeving voor bijvoorbeeld Single use of plastics. Om voedselresten beter te scheiden en te recyclen tot grondstoffen, voegen we aan de afvalscheidingsbak vanaf 2023 een groene afvalbak toe voor etensresten.

Schoonmaak-innovatie

In september 2022 startten we samen met schoonmaakbedrijf CSU met een nieuwe schoonmaakaanpak. Die aanpak sluit volledig aan bij de ambitie van CSU om nieuwe technologie te omarmen: datagedreven schoonmaak onder de naam BE Clean. 15 campuslocaties in Breda, Tilburg, Den Bosch en Roosendaal zijn voorzien van zogenaamde NFC-tags: stickers met een chip. De

schoonmaakmedewerkers scannen de tags en zien direct informatie over de werkzaamheden op hun scherm.

Met behulp van de verzamelde data kan CSU beter inspelen op wat er aan schoonmaakwerk nodig is op een bepaalde locatie. Een flexibele werkwijze dus met meer en slimmer maatwerk. Het biedt medewerkers uiteindelijk meer tijd en ruimte om alles op orde te houden. Dat verhoogt het werkplezier en maakt duurzame inzetbaarheid gemakkelijker. Zowel voor CSU als voor Avans belangrijke beweegredenen.

10 deelauto's

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Het doel van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen of [Sustainable Development Goals \(SDG's\)](#) is een eind te maken aan extreme armoede, ongelijkheid, onrecht en klimaatverandering. In totaal zijn 17 doelen gedefinieerd.

Duurzame partnerschappen (SDG17)

Duurzame partnerschappen (SDG17) stimuleert (wereldwijde) samenwerking. Voor Avans betekent dit dat we duurzame relaties aangaan om onze ambities te realiseren. Een voorbeeld is de Facilitaire Coalitie bij Avans. De Facilitaire Coalitie bestaat uit 5 afzonderlijke partners: CSU (schoonmaak), CWS (sanitaire middelen), Eurest (cateraar), Maas (koffie) en EcoSmart/Renewi (afval). Door samen te werken, treden zij op als één team. Naast een efficiënte en klantgerichte dienstverlening werkt de Facilitaire Coalitie aan de realisatie van gezamenlijke duurzaamheidsambities. Zoals het streven om in 2030 slechts 10% restafval te hebben van het totaal aan ingezameld afval.

In 2022 volgden de partners van de coalitie workshops om plannen uit te werken voor het reduceren van afval. Tijdens deze sessies werd kennis en ervaring gedeeld om verpakkingsmaterialen duurzaam in te kopen en minder restafval te veroorzaken. Denk hierbij aan:

- Aanlevering van koffiebonen in herbruikbare emmers
- Uitfasen van de wegwerpbekers eind 2023
- Gebruik van duurzamere schoonmaakhandschoenen
- Navullen van zeepflacons
- Een aantrekkelijker aanbod van vegan producten in de horeca outlets
- Uitbreiden van vulmogelijkheden bij gebruik van eigen beker, saladebak of brooddoos.

Verantwoorde consumptie (SDG 12)

Verantwoorde consumptie (SDG12) richt zich op het verlagen van de druk op de aarde door verantwoord te produceren en consumeren. Voor Avans betekent dit onder andere het verminderen van afval, voedselverspilling, het duurzaam inkopen en zuinig omgaan met producten.

We zetten in op maatschappelijk verantwoorde inkoop waarbij we aandacht hebben voor mens, materiaal én milieu. We gebruiken onze producten zo lang als mogelijk en zorgen voor een goede en waar mogelijk hoogwaardige verwerking van het afval. Door verantwoord te consumeren en waar

mogelijk circulair in te kopen kan Avans haar milieu-impact verbeteren. Enkele voorbeelden binnen onze huisvesting:

- Verlichting vervangen voor LED
- Tegelwerk en tapijt met [cradle-to-cradle certificaat](#)
- Luchtbehandeling met een CO2-regeling.

Bij Avans proberen we ook onze studenten, medewerkers en leveranciers/samenwerkingspartners aan het denken te zetten over dit onderwerp. In 2022 begeleidde de Facilitaire Coalitie diverse onderwijsopdrachten en kennissessies. Andersom, in de minor Veranderen is Mensenwerk creëerden vierdejaars studenten van de

Academie voor Welzijn Educatie en Gezondheid meer bewustzijn bij de medewerkers van de coalitie over duurzame consumptie. Denk aan circulair inkopen, duurzaam afval scheiden, gebruik eigen koffiebekers en het uitvoeren van een afvalscan.

In het project SustainABLE van AMF deden studenten samen met onze schoonmaakpartner onderzoek naar het verminderen van zwerfafval. Studenten kregen inzicht in het afval dat binnen Avans werd ingezameld en keken hoe de afvalscan werd uitgevoerd. Dit maakte studenten bewust van de waarde van goede afvalscheiding en het meenemen van eigen beker of lunchbox. Zie ook het hoofdstuk [Valorisatie](#).

